

Mübadeleye tabi ahaliye verilecek emvali gayri menkule hakkında kanun

No.

488

BİRİNCİ MADDE — Mübadele suretiyle Yunanistan'dan gelen veya evvelce gelmiş olup mübadeleye tabi bulunan muhacirinden Yunanistan'da emvali gayri-menkule terkeylemiş olanlara mevaddı âtiyede münderiç şartlar ve nisbetler dahilinde ve sureti katiyede emvali gayrimenkule tefviz olunur.

İKİNCİ MADDE — Tasarruf senetlerinde veya tasarrufu müsbit vesaiki resmîyelerinde elli bin liraya kadar emlâk ve arazileri mukayyet bulunanlara kıyemini mukayyedenin yüzde yirmisi nisbetinde emvali gayrimenkule tefviz edilir. ve verilecek emvali gayrimenkule için kuyudu tasarrufiyedeki kıymet esas ittihaz olunur. Elli bin liradan fazla emlâk sahibi olanlara bu miktardan fazlası için mübadele muamelesinin tasfiyei katiyesine kadar bir şey verilemez.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Kendilerine emvali gayrimenkule verilmesi talebinde bulunanlar tasarruf senetlerini veya vesaiki resmîyelerini dairei aidesine ibraz ve tevdi ve senedatı tasarrufiye vesaiki resmîye münderecatının tamamen veya kısmen makrunu sıhhat ve hatkikat olmadığı tebeyyün eylediği takdirde bir gûna metalibat ve itirazatta bulunmaksızın haklarında dördüncü madde ahkâmının tatbikına muvafakati mutazammın olarak bir taahhütname itasına mecburdurlar.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Kendilerine emvali gayrimenkule tefviz olunan kimselerin terkettikleri memleketlerde uhdelerinde bulunduğunu beyan eyledikleri miktarda veya aslen emvali gayrimenkule mukayyet olmadığı bilâhare tahakkuk edenler veya namlarına mukayyet emvali gayrimenkule olupta tesbiti için muhtelit mübadele komisyonuna müracaat eylememiş oldukları takdirde kendilerine tefviz olunan emval kısmen veya kâmlen istirdat ve eğer aradaki farkı kıymet yüzde on ve ondan düne ise bu fark nakden ve mukassatan istirdat olunur kısmen veya kâmlen istirdat halinde bunların işgal ve intifa zamanlarına ait olup mecalisi idarece tahmin ve takdir ettirilecek ecir nisilleri dahi ahz ve tahsil edilir.

BEŞİNCİ MADDE — İşbu kanun ile muayyen nisbet nairesinde tefviz ve tevzi olunacak emvali metrukeden hariç kalıp bağ ve zeytinlik gibi devanı mamuriyetleri işletmeğe ve tımara mütevakkıf olan emval ve emlâk bunları işletmeğe ehliyet ve kabiliyeti olan muhacirlere tercihan icar olunacağı gibi geldikleri mahallerde terketmiş oldukları mallarının yüzde yirmisine mukabil olarak müstakil ve müfrez bir parça ita ve tefvizi mümkün olamayıp kendilerine kabili taksim olamıyan emvali metrukeden bir kısım şayi tefvizi zarureti hâsıl olmuş olan mütefevvizlere dahi işbu malın tefviz haricinde kalan cüzü şayileri kezalik tercihan icar edilir. Bu icarlarda bedelâtı icare mecalisi idarece tahmin ettirilerek tâyin olunur.

İşbu müstecirlerin evvelce tefevvüz eyledikleri miktardan ziyadesine istihkakları olduğu muhtelit mübadele heyetlerinin kati beyannamelerine binaen bilâhare tahakkuk etmekle beraber yüzde yirmi nisbetinden fazlası için tekrar bir umumî tefviz yapılır ve bu halde miktarı is ihkak ile mecurun kıymeti de müt-nasip olursa emvali mecur müstecirlerine tefviz edilir.

ALTINCI MADDE — Tefviz edilecek emvali gayrimenkule her memleket ahali için ancak tâyin olunan iskân mntakaları dahilindeki emvali metrukeden verilir ve hini ita ve tefvizde terkettikleri emvali gayrimenkulenin nevi ve şeref ve mevkii nazarı dikkate alınır. Bu suretle arazi veya çiftlik, dükkân veya her nevi akar, değirmen veya fabrika terk etmiş olanlara yine aynı neviden ve kâin oldukları mahallere göre köy, kasaba veya şehirlerde olmak üzere emvali gayrimenkule ita olunur. Fakat muayyen iskân mntakaları dahilinde aynı neviden emvali gayrimenkule bulunmadığı takdirde yalnız terk edilen emvali gayrimenkulenin mevkileri gözetilerek diğer nevi emval verilebilir. Bir iskân mntakası dahilinde fabrika bulunmadığı ve diğer mntakada mevcut olup fakat o mntakada da Yunanistan'da fabrika terk etmiş kimse olmadığı takdirde yalnız fabrika terk edenlere munhasır olmak üzere iskân mntakaları haricindeki fabrikanın itası caiz olduğu gibi talep vukuunda iskân mntakası ittihaz edilmemiş olan mahallerde vâki gayrimenkul emval dahi verilebilir.

YEDİNCİ MADDE — Tefviz olunan emvali gayrimenkule mübadele muamelesinin hitamı katisine kadar hiç bir suretle beyi ve ferağ olunamaz. Bunların hibe ve terhinleri veya teminat irası de caiz değildir. Şekli hazırlarının tebdil ve tağyiri ve hedim ve tahribi dahi memnudur. Şekli hazırlarının tebdiline veya esaslı tamire zaruret ve ihtiyaç hâsıl olursa evveleminde Mübadele ve iskân vekâletince tâyin olunacak usul dairesinde müsaade istihsal eylemek muktazi olup yalnız tamirâtı cüziye istihsali müsaade kaydından müstesnadır. İşbu emvali gayrimenkuleyi hedim ve tahrip veya ihrak edenler başkalarının emvali gayrimenkulesini hedim ve tahrip veya ihrak eylemişesine mücazat olunurlar.

SEKİZİNCİ MADDE — 8 evlül 1332 tarihli muvakkat mütemevvilân kanunu mülgadır. Mezkûr kanun ile mukaddema mütemevvilân muhacirlerine muvakkaten tevzi ve ita edilip elyevm tahtı idarelerinde bulunan emvali gayrimenkule işbu kanun ile muayyen şurut ve nisbet dairesinde kendilerine tefviz olunacaktır. İşbu emvale vaziyet olanlar mübadeleye tâbi memleket ahalisinden oldukları takdirde emvali mebhusenin ikinci maddede zikredilen nisbetten fazla kalacak kısmı ve mübadeleye gayri tabi memleket ahalisinden olanların ise tamamı istirdat veya bedelleri mukassatan istifa kılınmak üzere ipka edilebilir. İşbu hususun suveri tatbikeyesi bir talimatname ile tâyin ve tesbit kılınacaktır.

DOKUZUNCU MADDE — İşbu kanun neşri tarihinden itibaren meriyülicradır.

ONUNCU MADDE — İşbu kanunun icrasına Mübadele, imar ve iskân ve Maliye ve Adliye vekilleri memurdur.

12 ramazan 1342 ve 16 nisan 1340

<i>Meclis Heyeti / muayyencesince kabulü</i>	:	<i>Otuz dokuzuncu içtimam birinci celsesinde</i>
<i>Cumhuriyet Riyasetine tebliği</i>	:	<i>17 . IV . 1340 tarih ve 1/446 No lu tezkere ile</i>
<i>Berayı neşri ve ilân kanununun Başvekâlette tebliği edildiğini müş'ir Cumhuriyet Riyasetinden mevzur tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	<i>19 . IV . 1340 ve 6/452</i>
<i>Muzakeratı ihtiva eden zabıt ceridelerinin cilt ve sayıfu numaraları</i>	:	<i>Cilt Sayıfu 8 874:890</i>